

ZAKON O STRANIM ULAGANJIMA RS

("Sl. glasnik RS", br. 21/2018)

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se prava, obaveze i status stranih ulagača, oblici stranih ulaganja, organi nadležni za odobrenje stranih ulaganja, rad Savjeta za strane investitore Republike Srpske i promocija i privlačenje stranih ulaganja u Republiku Srpsku.

Članak 2.

Pojedini pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) strani ulagač je fizičko lice koje nema stalni boravak u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH) i nema svoje glavno mjesto poslovanja u BiH ili pravno lice osnovano u skladu sa stranim zakonom i koje ima svoju registrovanu kancelariju, centralnu upravu ili glavno mjesto poslovanja u nekoj stranoj zemlji,
- 2) strano ulaganje je ulaganje stranog ulagača u novoosnovani poslovni subjekat ili ulaganje u postojeći poslovni subjekat, koje može biti u novcu, stvarima i pravima,
- 3) rezident BiH je fizičko lice koje ima prebivalište ili boravište u BiH i koje je zaposleno ili samostalno radi ili ima svoj centar ekonomskog interesa u BiH, ili neko pravno lice osnovano po zakonima BiH ili entiteta ili Brčko Distrikta BiH i koje ima registrovano sjedište, centralnu upravu ili glavno mjesto poslovanja u BiH,
- 4) ulog je vlasnički interes koji neki ulagač posjeduje u nekom poslovnom subjektu,
- 5) slobodno konvertibilna valuta je svaka valuta koju tako odredi Međunarodni monetarni fond,
- 6) medijski poslovi su poslovi emitovanja radijskog programa i emitovanja televizijskog programa putem zemaljske radio-difuzije,
- 7) poslovni subjekat je bilo koje domaće privredno društvo ili ustanova u koju je strani ulagač izvršio direktno strano ulaganje, uključujući i proširenje dijela ili cjeline domaćeg privrednog društva ili ustanove.

Članak 3.

Oblici stranih ulaganja u skladu sa ovim zakonom su:

- 1) osnivanje poslovnog subjekta u potpunoj svojini stranog ulagača,
- 2) osnivanje poslovnog subjekta u zajedničkoj svojini domaćeg i stranog ulagača,
- 3) ulaganje u postojeći poslovni subjekat,
- 4) posebni oblici ulaganja.

Članak 4.

U skladu sa zakonima Republike Srpske i BiH, strani ulagači imaju ista prava i obaveze kao i domaći ulagači, a to podrazumijeva da se neće vršiti diskriminacija stranih ulagača po bilo kom osnovu, a naročito ne po osnovu državljanstva, mjesta boravka, vjerske pripadnosti ili države porijekla ulaganja.

Članak 5.

Strani ulagač može osnovati poslovni subjekat u Republici Srpskoj pod istim uslovima koji važe za domaće ulagače, a u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju privredna društva, kao i drugim pozitivnim zakonskim propisima, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 6.

(1) Strani ulagač ima pravo da investira i reinvestira dobit iz takvih ulaganja u bilo koji sektor privrednih i neprivrednih djelatnosti u Republici Srpskoj, i to u istom obliku i pod istim uslovima propisanim zakonima Republike Srpske i BiH za domaće ulagače (rezidente BiH).

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, strani ulog u osnovnom kapitalu poslovnog subjekta koji se bavi proizvodnjom oružja, municije, eksploziva za vojnu upotrebu i vojne opreme i medijskim poslovima (u daljem tekstu: Sektori koji podliježu restrikciji) ne može preći 49% osnovnog kapitala u tom poslovnom subjektu.

(3) Ukoliko postoji posebno opravdan interes, Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) može donijeti odluku da ulog stranog ulagača kod određenih poslovnih subjekata iz stava 2. ovog člana ne podliježe restrikciji, ukoliko je to dopušteno propisima kojima su uređene te oblasti.

Članak 7.

Poslovni subjekat u svojini stranog ulagača ima ista prava, obaveze i odgovornosti kao poslovni subjekat koji je u potpunoj svojini domaćih pravnih ili fizičkih lica.

Članak 8.

Strani ulagač može sticati pravo svojine na nepokretnostima u skladu sa propisima o stvarnim pravima.

Članak 9.

(1) Strani ulagač ima pravo da u svrhu ulaganja otvori račun na području Republike Srpske, u bilo kojoj komercijalnoj banci, u domaćoj ili bilo kojoj drugoj slobodnoj konvertibilnoj valuti.

(2) Strani ulagač ima pravo konvertovati domaću valutu u bilo koju slobodnu konvertibilnu valutu za plaćanja koja su u vezi sa njegovim ulaganjem.

(3) Strani ulagač ima pravo da vrši transfer sredstava koja nastanu kao rezultat njegovog ulaganja u Republiku Srpsku, bez ograničenja, u svakoj slobodnoj konvertibilnoj valuti, a posebno:

1) dobit od ulaganja ostvarenu u obliku profita, dividendi, kamata i drugih srodnih prava

2) sredstva koja ulagači steknu nakon likvidacije svojih ulaganja u Republiku Srpsku ili od prodaje imovine, odnosno svojinskih prava,

3) nadoknadu po osnovu eksproprijacije ili drugih mjera koje imaju slične posljedice.

(4) Transakcije iz stava 3. ovog člana obavljaju se putem komercijalnih banaka po ispunjenju svih poreskih i drugih zakonom propisanih obaveza po osnovu javnih prihoda u Republici Srpskoj.

Članak 10.

Strani ulagač ima pravo da bez ograničavanja zapošljava radnike iz inostranstva, ukoliko nije drugačije određeno posebnim propisima kojim se uređuju oblasti rada i zapošljavanja stranih lica, ukoliko takvih radnika nema na domaćem tržištu rada.

Članak 11.

(1) Jamči se stranom ulagaču da njegova ulaganja neće biti eksproprisana ili podvrgnuta mjerama sa sličnim posljedicama, osim u izuzetnim slučajevima, kada je to u javnom interesu i u skladu sa zakonima i drugim propisima.

(2) Strani ulagač ima pravo na primjerenu, brzu i odgovarajuću nadoknadu, kojom može slobodno raspolagati za bilo kakvu štetu koja je posljedica eksproprijacije ili drugih mjera koje imaju slične posljedice.

(3) Pravo iz stava 2. ovog člana ne isključuje pravo stranog ulagača na podnošenje žalbe protiv odluke o eksproprijaciji ili mjeri sličnog dejstva u redovnom postupku.

Članak 12.

(1) Strano ulaganje je izuzeto od plaćanja carina i carinskih obaveza u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje carinska politika u BiH.

(2) Strano ulaganje može biti oslobođeno plaćanja poreskih obaveza u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje poreska politika u Republici Srpskoj, primjenjujući načela jednakog tretmana stranih i domaćih ulagača i poticanja ulaganja putem stimulativne poreske politike.

(3) Strani ulagač vodi poslovne knjige i sačinjava finansijske izvještaje u skladu sa međunarodno prihvaćenim računovodstvenim i revizorskim standardima i načelima, koji su istovremeno i dio zakonodavstva Republike Srpske.

Članak 13.

(1) Postupak registracije stranog ulaganja vrši se u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak registracije poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.

(2) Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge je obavezna da po službenoj dužnosti, najmanje jednom u tri mjeseca, dostavi Ministarstvu za ekonomske odnose i regionalnu saradnju (u daljem tekstu:Ministarstvo) podatke o registrovanim poslovnim subjektima sa elementom stranog ulaganja.

(3) Podaci iz stava 2. ovog člana odnose se na naziv stranog ulagača, zemlju osnivača, djelatnost i visinu ugovorenog (upisanog) osnovnog kapitala.

(4) Vlada ili organ kojeg ona ovlasti mogu objavljivati opšte podatke o stranim ulaganjima, pri čemu se poštuju legitimni interesi poslovnih subjekata i obezbjeđuje da njihove poslovne tajne ne budu objavljene.

Članak 14.

(1) Strana ulaganja u poslovne subjekte koji spadaju u Sektore koji podliježu restrikcijama odobrava Vlada, na prijedlog nadležnih ministarstava.

(2) Za strana ulaganja u poslovne subjekte koji se bave proizvodnjom oružja, municije, eksploziva za vojnu upotrebu i vojne opreme nadležni su Ministarstvo trgovine i turizma i Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva, a za ulaganje u poslovne subjekte koji se bave medijskim poslovima nadležno je Ministarstvo saobraćaja i veza, odnosno skupština jedinica lokalne samouprave, kada je u pitanju ulaganje u oblasti medijskih poslova u jedinicama lokalne samouprave.

(3) Za ulaganja u Sektore koji podliježu restrikciji, strani ulagači su dužni da podnesu zahtjev za odobravanje stranog ulaganja putem nadležnog ministarstva iz stava 2. ovog člana.

(4) O zahtjevu iz stava 3. ovog člana Vlada donosi odluku u roku 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(5) Ako postoje razlozi za dopunu dokumentacije i odgodu donošenja odluke, nadležno ministarstvo o tome obavještava podnosioca zahtjeva u dodatnom roku od 30 dana.

(6) Vlada je obavezna donijeti rješenje sa obrazloženjem i dostaviti ga stranci najkasnije u roku 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(7) Protiv rješenja iz stava 6. ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Članak 15.

(1) S ciljem poticanja i promocije stranih ulaganja u Republiku Srpsku donosi se Strategija poticanja stranih ulaganja u Republiku Srpsku (u daljem tekstu: Strategija) kao sveobuhvatan dokument sa ciljevima, mjerama i nosiocima aktivnosti na privlačenju stranih ulaganja.

(2) Ministarstvo, u saradnji sa drugim nadležnim institucijama na republičkom i lokalnom nivou, utvrđuje i priprema osnovne elemente za izradu Strategije.

(3) Strategiju donosi Narodna skupština Republike Srpske, na prijedlog Vlade.

Članak 16.

Savjet za strane investitore Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet) je savjetodavno tijelo Vlade, koje je osnovano radi pomaganja i poticanja stranih ulaganja i unapređivanja ukupnog poslovnog ambijenta za strane ulagače u Republiku Srpsku, kao i radi potpunije koordinacije i saradnje institucija republičkog i lokalnog nivoa u oblasti stranih ulaganja.

Članak 17.

Zadaci Savjeta su:

1) razmatranje Strategije poticanja stranih ulaganja u Republiku Srpsku i davanje smjernica tokom njene izrade,

2) analiza poslovnog okruženja za strana ulaganja i predlaganje mjera i postupaka radi otklanjanja prisutnih ograničavajućih faktora za strane ulagače,

3) iniciranje izmjena zakona i podzakonskih propisa kojima se podstiču i olakšavaju strana ulaganja,

4) razmjena informacija i uspostavljanje potpunije saradnje između institucija republičkog i lokalnog nivoa i poslovne zajednice radi stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta za strana ulaganja, prevazilaženja eventualnih poteškoća prilikom realizacije postojećih ulaganja i promocije Republike Srpske pozitivnom praksom stranih ulaganja,

5) poticanje, promocija i pomaganje stranih ulaganja,

6) razmatranje drugih pitanja od značaja za poticanje i usmjeravanje stranih ulaganja.

Članak 18.

(1) Savjet imenuje Vlada na prijedlog: resornih ministarstava, Privredne komore, jedinica lokalne samouprave i stranih ulagača.

(2) Za svoj rad članovi Savjeta ne primaju naknadu, a tehničko-administrativne poslove za Savjet obavlja Ministarstvo.

Članak 19.

(1) Gradonačelnik, odnosno načelnik opštine redovno, a najmanje jednom godišnje, dostavlja Ministarstvu investicione projekte s ciljem predstavljanja investicionih potencijala lokalnih zajednica.

(2) Ministarstvo i predstavništva Republike Srpske u inostranstvu projekte iz stava 1. ovog člana postavljaju na svojim internet stranicama, koje su namijenjene za promociju stranih ulaganja, promovišu ih na investicionim skupovima i u direktnim kontaktima sa stranim investitorima.

Članak 20.

(1) Nadležni organi jedinica lokalne samouprave sprovode postinvesticiju podršku kroz redovne posjete postojećim poslovnim subjektima, prikupljaju informacije o njihovom poslovanju, planovima razvoja i eventualnim problemima, a sa ciljem zadržavanja i proširenja postojećih ulaganja.

(2) Ministarstvo, u saradnji sa nadležnim organom jedinice lokalne samouprave, sprovodi postinvesticiju podršku kroz zajedničke posjete, putem kojih se prikupljaju informacije o uslovima poslovanja i predlažu mjere za unapređenje poslovnog ambijenta.

(3) Ministarstvo, najmanje jednom godišnje, organizuje sastanke sa jedinicama lokalne samouprave da bi se analizirali rezultati podrške iz st. 1. i 2. ovog člana.

Članak 21.

(1) Poslovni subjekat u svojini stranog ulagača dužan je da gradonačelniku, odnosno načelniku opštine, u kojoj ima registrovano sjedište, dostavi podatke o iznosima realizovanih stranih ulaganja do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Podaci iz stava 1. ovog člana odnose se na poslovno ime subjekta, adresu sjedišta, zemlju stranog ulagača, matični broj subjekta i iznos stranog ulaganja u stvarima, pravima i novcu izražen u konvertibilnim markama.

Članak 22.

Gradonačelnik, odnosno načelnik opštine dužan je da dostavi Ministarstvu podatke iz člana 21. stav 2. ovog zakona o realizovanim stranim ulaganjima na području svoje jedinice lokalne samouprave, najkasnije do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 23.

Prikupljeni podaci iz člana 21. stav 2. ovog zakona, koji se odnose na realizovana strana ulaganja, koriste se samo u statističke svrhe, a ostali podaci mogu da se koriste isključivo za potrebe nadležnih organa jedinice lokalne samouprave ili Ministarstva i neće se objavljivati.

Članak 24.

Ministar za ekonomske odnose i regionalnu saradnju podnosi godišnji izvještaj Vladi o realizaciji stranih ulaganja u Republiku Srpsku za prethodnu godinu, kao i godišnji izvještaj o rezultatima izvršenih posjeta u okviru postinvesticione podrške, najkasnije do kraja februara tekuće godine.

Članak 25.

Sporovi nastali u vezi sa stranim ulaganjima rješavaju se pred nadležnim sudovima u Republici Srpskoj, osim ako zainteresovane strane ne ugovore nadležnost nekog drugog suda ili arbitraže.

Članak 26.

Prava i obaveze, odnosno status stranog ulagača po osnovu ovog zakona ne mogu biti ukinuti ili poništeni stupanjem na snagu naknadno donesenih zakona i drugih propisa.

Članak 27.

Upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Članak 28.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o stranim ulaganjima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 25/02, 24/04, 52/11 i 68/13).

Članak 29.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".